

Welkom op de Sint-Pietersberg !
Deze folder begeleidt u op een ontdekkingsstocht langs de natuurreservaten van de Sint-Pietersberg en omgeving.
Tijdens de wandelingen maakt u kennis met meer dan 10 natuurgebieden die samen een oppervlakte van meer dan 50 ha beslaan.
Aan de Moulin du Broukay starten twee heel verschillende circuits.
De eerste (lengte: ongeveer 18 km) gaat naar het noorden en brengt u helemaal tot in Vlaanderen, tot aan het natuurreservaat de Tiendenberg.

De tweede (ongeveer 16 km) gaat naar het zuiden; daar kunt u ontdekken waar de schaapskooi van de Sint-Pietersberg zich bevindt.

Er zijn onderweg verschillende mogelijkheden om de wandelingen via dwarswegen korter te maken.
Regelmatig ziet u langs uw weg informatiepanelen die wat meer vertellen over de historische en biologische rijkdommen van de plekken waar u zich bevindt.

Het gebied is bijzonder, omdat de ondergrond uit kalk bestaat. Dat is hier 65 miljoen jaar geleden gevormd tijdens de geologische periode die het Krijt genoemd wordt. Op dat kalk hebben zich onder invloed van traditionele landbouwmethoden droge graslanden ontwikkeld, die een ongewone en unieke vegetatie herbergen.
Dankzij het Europese LIFE project 'Hélianthème' konden deze uitzonderlijke graslanden hersteld en beheerd worden:
www.life-heliantheme.eu

1 - Heyoule

Heyoule is het oudste natuurreservaat van de Sint-Pietersberg. Het werd in 1973 opgericht door Charles Tihon en omvat hoofdzakelijk oude silexgroeven.
Door de afwisseling van droge graslanden, bosjes, boomgaarden en hagen krijgt u hier een typisch beeld van het traditionele Jekerlandschap.

2 - De Brouhère d'Emael en de Tiendenberg

De Brouhère is een oud grasland dat gedurende vele jaren verlaten was en sinds 2002 als natuurgebied beheerd wordt. De naam – een verbastering van bruyère – wijst op het vroegere voorkomen van struikheide.

De Tiendenberg bestaat uit hellingen op grind die tot de oudste van Vlaanderen behoren. Ze werden reeds in de Middeleeuwen begraaasd en worden vandaag beheerd door Natuurpunt. De afwisseling van kalkrijke en zure bodems zorgt voor een zeer gevarieerde flora.

3 - De Thier à la Tombe
De 'helling bij het graf' is een merkwaardige naam voor een grasland, maar vlakbij bevindt zich inderdaad een Romeinse tumulus. Het is een van de soortenrijkste graslanden op grind van de Sint-Pietersberg. Er groeien heel wat orchideeën, maar ook heidesoorten zoals stekelbrem.

Wandeling noord - van de Maashellingen naar de poort van Vlaanderen.

4-5-6 - De Maasflank van de Sint-Pietersberg
De Thier des Vignes, Lanaye en Loën

Het natuurreservaat op de Maaskant van de Sint-Pietersberg is sinds 1981 een geklasseerd monument. Deze uitgestrekte helling is onderverdeeld in 'thiers' of hellingen die u achtereenvolgens doorkruist. Onderweg leren verschillende panelen u meer over al deze 'thiers' en hun bijzonderheden.

Legend

- Uw wandelweg (gemarkeerd)
- Uw wandelweg (niet gemarkeerd)
- Markering van de wandelingen
- Klein pad - landbouwweg
- Water - rivier
- Grote wegen
- Secundaire wegen
- Natuurreservaten
- Kalkgraslanden
- Bossen
- Groeven
- Weiden
- Akkers
- Dorpen
- Info borden
- Moulin du Broukay

De Montagne St Pierre
tussen Jeker en Maas

Ontdek de mooiste
natuurgebieden in de valleien
van de Maas en de Jeker

natagora
la nature avec vous

Sint-Pietersberg
tussen Jeker en Maas

Het natuurreservaat van Derrière les Massottes.

Poppenorchis, een van de vele orchideeënsoorten van de Sint-Pietersberg.

4 - Derrière Lavaux

Dit natuurreservaat ligt langs de spoorlijn (Tongeren-Aachen). Het bestaat hoofdzakelijk uit vochtig bos, maar er zijn ook enkele beschaduwde graslandjes. Op een ervan kunt u de zeer mooie donkere ooievaarsbek bewonderen; op de andere groeien veel moerasspirea, basterdwederiken en koninginnenkruid, tot grote vreugde van de vele insecten.

Wandeling zuid – tussen Haspengouws plateau en spoorwegbermen

Legend

- Uw wandelweg (gemarkeerd)
- Uw wandelweg (niet gemarkeerd)
- Markering van de wandelingen
- Klein pad - landbouwweg
- Water - rivier
- Grote wegen
- Secundaire wegen
- Natuurreservaten
- Kalkgraslanden
- Bossen
- Groeven
- Weiden
- Akkers
- Dorpen
- Info borden
- Moulin du Broukay

Bezoek het museum van de Sint-Pietersberg!
(Maison de la Montagne St.-Pierre, vlak naast de kerk van Lanaye)
(infos : +32(0)4-3748493)

Op en om de Sint-Pietersberg, van Boirs tot Maastricht, langs Kanne en Hallembaye, kunt u talrijke wandelingen maken. Ze zijn gebundeld in een koffertje dat hier te koop is.

Anderen info- en verkooppunten :

Maison du Tourisme de la Basse-Meuse
Rue des Béguines 7 - 4600 Visé
Tél. + 32 (0)4 / 374.85.55

Toerisme Riemst
Tongerssteenweg 8 - 3770 Riemst
Tél. + 32 (0)12 / 44.03.75

De natuurgebieden die u tijdens de wandelingen bezoekt, worden beheerd door

Réserves Naturelles
Natagora de la Basse vallée du Geer

Vereniging voor Natuurbescherming
Rue Nanon, 98 - 5000 NAMUR
Tél. : 081-390720 - info@natagora.be
www.natagora.be

5 - De Coteaux du Tunnel

Hier bevindt zich een van de droogste kalkgraslanden van de Sint-Pietersberg. De omstandigheden zijn hier extreem en enkel soorten die zich hieraan hebben aangepast, kunnen overleven; deze zijn vaak behoorlijk zeldzaam in onze contreien. Het gebied dankt zijn naam aan de spoorlijn die hier in een tunnel verdwijnt.

Donkere ooievaarsbek en een bospad in het natuurreservaat Derrière Lavaux.

Het natuurreservaat Coteau du Tunnel met de onmiskenbare schoorsteen.

De kleine watersalamander.